

Laodiceja – Broj četiri

Preklapajuće povijesti

Jeff Pippenger

2023-09-01

Vid koji sam istaknuo, a koji Stephen Haskell vjerojatno nije uvidio, premda ga je podupro svojim prepoznavanjem istina koje iznose na vidjelo tu činjenicu, jest da se u povijesti na kraju staroga Izraela istodobno nalazi početak modernoga Izraela, koji se preklapa s istim povijesnim razdobljem. Dok je Krist potvrđivao Savez s mnogima za jedan tjedan (dvije tisuće petsto i dvadeset dana), stari je Izrael proživljavao iskustvo Laodiceje, na rubu da bude izbljuvan iz usta Gospodnjih. Istodobno je moderni Izrael proživljavao iskustvo Efeza. Laodiceja staroga Izraela bila je rasijavana, a Efez modernoga Izraela bio je sabiran u istoj toj povijesti.

I „da”, ako se pitate, svjestan sam da tjedan u kojemu je Krist potvrdio Savez u ispunjenju devetoga poglavlja Danielove knjige, koji je započeo pri Njegovu krštenju, a završio kamenovanjem Stjepana, nije bio doslovnih dvije tisuće petsto dvadeset dana, ali proročki to sasvim sigurno jest bio, jer proročki jedna godina iznosi tri stotine šezdeset dana. Tri stotine šezdeset dana pomnoženo sa sedam jest dvije tisuće petsto dvadeset dana, a „samo središte” toga proročkog tjedna jest križ. Proročki je Krist postavio križ točno u središte proročkoga razdoblja od dvije tisuće petsto dvadeset dana, pokazujući time da je „sedam vremena” iz Levitskog zakonika dvadeset i šest uspostavljeno i potvrđeno Kristovim križem. Nije slučajno to što, kada sestra White uči, kao što to čini, da obje Habakukove svete ploče — karta iz 1843. i karta iz 1850. — imaju proročanstvo o dvije tisuće petsto dvadeset godina u samome središtu karte, obje karte također imaju križ točno u središtu toga prikaza.

„Biblija sadrži sva načela koja ljudi trebaju razumjeti kako bi bili osposobljeni bilo za ovaj život bilo za život koji dolazi. A ta načela mogu razumjeti svi. Nitko tko ima duh sposoban cijeliti njezino učenje ne može pročitati ni jedan jedini odlomak iz Biblije a da iz njega ne stekne neku korisnu misao. No najvrjedniji nauk Biblije ne može se steći povremenim ili nepovezanim proučavanjem. Njezin veliki sustav istine nije izložen tako da bi ga razabrao brzoplet ili nemaran čitatelj. Mnoge od njezinih riznica leže daleko ispod površine i mogu se zadobiti samo marljivim istraživanjem i ustrajnim naporom. Istine koje sačinjavaju tu veliku cjelinu moraju se istražiti i sabrati, ‘ovdje malo, ondje malo.’ Izaija 28,10.”

„Kad se tako istraže i objedine, pokazat će se da su savršeno usklađeni jedan s drugim. Svako Evanđelje nadopuna je drugima, svako proročanstvo objašnjenje drugoga, svaka istina razrada neke druge istine. Tipovi židovskog poretka postaju jasni po evanđelju. Svako načelo u Božjoj riječi ima svoje mjesto, svaka činjenica svoje značenje. A cjelokupna građevina, u naumu i ostvarenju, svjedoči o svojem Autoru. Takvu građevinu nijedan um osim uma Beskonačnoga ne bi mogao zamisliti ni oblikovati.“ Education, 123.

Uz načelo da se svaka od sedam crkava ponavlja u mileritskoj povijesti, kao i u našoj povijesti, postoji još jedno važno načelo koje je rano adventističko pokretanje priznalo. To načelo pokazuje

da Duh Sveti upotrebljava „unutarnje i vanjske” proročke linije iste povijesti kako bi prenio istinu. Miller je to prepoznao i tome je izravno poučavao. Ispravno je poučavao da sedam pečata iz Otkrivenja predstavlja povijest usporednu s crkvama, ali u toj usporednoj ilustraciji pečati predstavljaju vanjsku, a crkve unutarnju istinu iste povijesti. Uriah Smith također razmatra to načelo i upotrebljava riječi „unutarnje” i „vanjske”, što mi se čini najboljim načinom da se izraze te dvije usporedne linije.

„Pečati se uvode našoj pozornosti u 4., 5. i 6. poglavlju Otkrivenja. Prizori prikazani pod tim pečatima iznose se u Otkrivenju 6 i u prvom retku Otkrivenja 8. Očito obuhvaćaju događaje s kojima je Crkva povezana od početka ove raspodjele do Kristova dolaska.

„Dok sedam crkava prikazuju unutarnju povijest crkve, sedam pečata iznose pred oči velike događaje njezine vanjske povijesti.” Uriah Smith, The Biblical Institute, 253.

Sada ćemo započeti naše razmatranje sedam crkava. Važno je prepoznati da prve dvije crkve, a zatim ponovno treća i četvrta crkva, imaju odnos „uzroka i posljedice” koji zahtijeva da ih se razmatra zajedno. Smirna je crkva koja predstavlja one koje Rim progoni, a Efez je crkva koja je pronijela evanđelje po cijelome svijetu.

„U Antiohiji su učenici prvi put nazvani kršćanima. To im je ime dano zato što je Krist bio glavna tema njihova propovijedanja, njihova naučavanja i njihova razgovora. Neprestano su pripovijedali o događajima koji su se zbili tijekom dana Njegove zemaljske službe, kada su Njegovi učenici bili blagoslovljeni Njegovom osobnom prisutnošću. Neumorno su se zadržavali na Njegovim učenjima i Njegovim čudesima ozdravljenja. Drhtavim usnama i suznih očiju govorili su o Njegovoj agoniji u vrtu, Njegovoj izdaji, suđenju i smaknuću, o strpljivosti i poniznosti s kojima je podnio porugu i mučenje što su Mu ih nametnuli Njegovi neprijatelji, i o božanskoj samilosti s kojom je molio za one koji su Ga progonili. Njegovo uskrsnuće i uzašašće, i Njegovo djelo na nebu kao Posrednika za paloga čovjeka, bile su teme na kojima su se s radošću zadržavali. S punim su ih pravom pogani mogli nazivati kršćanima, jer su propovijedali Krista i Bogu upućivali svoje molitve po Njemu.“

„Bog je bio taj koji im je dao ime kršćanin. To je kraljevsko ime, dano svima koji se pridružuju Kristu. O tom je imenu Jakov poslije napisao: ‘Ne tlače li vas bogataši i ne vuku li vas pred sudove? Ne hule li oni na to časno ime kojim ste nazvani?’ Jakov 2:6, 7. A Petar je izjavio: ‘Ako tko trpi kao kršćanin, neka se ne stidi, nego neka proslavlja Boga zbog toga.’ ‘Ako vas pogrđuju zbog Kristova imena, blaženi ste, jer Duh slave i Božji počiva na vama.’ 1 Petrova 4:16, 14.“ Djela apostolska, 157.

Efeška crkva predstavljala je ranu crkvu koja je živjela „pobožno u Kristu Isusu“, što je „uzrok“ koji uvijek proizvodi „učinak“.

Da, i svi koji žele pobožno živjeti u Kristu Isusu bit će progonjeni. 2. Timoteju 3:12.

Pobožnost efeške crkve dovela je do progonstva predstavljenog crkvom u Smirni. Te dvije crkve predstavljaju odnos uzroka i posljedice, a posljedica zahtijeva da joj prethodi uzrok. Progonstvo u krizi nedjeljnoga zakona potaknuto je očitovanjem onoga što sestra White naziva „iskonskom pobožnošću“. Pobožnošću koja je prikazana u prošlim, odnosno iskonskim, povijestima.

„Usprkos raširenom opadanju vjere i pobožnosti, u tim crkvama ima istinskih Kristovih sljedbenika. Prije konačnog pohoda Božjih sudova na zemlju među Gospodnjim će narodom nastati takvo oživljavanje prvotne pobožnosti kakvo nije viđeno od apostolskih vremena. Duh i sila Božja izlit će se na Njegovu djecu. U to će se vrijeme mnogi odvojiti od onih crkava u kojima je ljubav prema ovome svijetu istisnula ljubav prema Bogu i Njegovoj riječi. Mnogi će, i među propovjednicima i među narodom, radosno prihvatiti one velike istine koje je Bog dao da se objave u ovo vrijeme kako bi se pripraviio narod za drugi Gospodnji dolazak. Neprijatelj duša želi omesti ovo djelo; i prije nego što dođe vrijeme za takav pokret, nastojat će ga spriječiti uvođenjem krivotvorine. U onim crkvama koje uspije dovesti pod svoju zavodničku vlast učinit će da izgleda kao da se izliva posebni Božji blagoslov; očitovat će se ono što će se smatrati velikim vjerskim zanimanjem. Mnoštva će likovati što Bog za njih djeluje na čudesan način, dok je to djelo drugoga duha. Pod vjerskim plaštem Sotona će nastojati proširiti svoj utjecaj nad kršćanskim svijetom.” Velika borba, 464.

Ponoćni poklič „posljednjih dana“ jest oživljenje „izvorne pobožnosti“ prepoznato u navedenom odlomku. To je oživljenje koje se zbiva u pokretu, a ne u crkvi. Povijest kojom se sestra White služi kako bi opisala to oživljenje jest povijest „apostolskih vremena“, koja je predstavljena efeskom crkvom. To će oživljenje proizvesti „progonstvo“.

„Mnogi će biti utamničeni, mnogi će iz gradova i mjesta bježati da spase svoj život, a mnogi će biti mučenici poradi Krista, stojeći u obrani istine.“ Selected Messages, knjiga 3, 397.

„Kristov život na zemlji” u sljedećem odlomku predstavlja početak efeške crkve, ali također predodnačuje povijest laodicejskog adventizma na svršetku svijeta.

„Sud je potisnut natrag, a pravda stoji podalje; jer je istina pala na ulici, i poštenje ne može ući. Da, istine nestaje; i tko se uklanja od zla, čini sebe plijenom.“ Izaija 59,14.15. To se ispunilo u Kristovu životu na zemlji. On je bio odan Božjim zapovijedima, odbacujući ljudske predaje i zahtjeve koji su bili uzdignuti na njihovo mjesto. Zbog toga je bio omražen i progonjen. Ta se povijest ponavlja.“ Christ’s Object Lessons, 170.

Iskustvo predstavljeno Efezom odvija se istodobno s iskustvom Laodiceje. Cjepidlačni Židovi bili su laodicejci drevnoga Izraela, a Krist i Njegovi učenici bili su efežani suvremenoga Izraela. Ivan Krstitelj uveo je efešku crkvu, i on predstavlja crkvu u „posljednjim danima“, kojoj se suprotstavljaju laodicejci, koji sebe nazivaju Židovima, ali to nisu.

„Djelo Ivana Krstitelja i djelo onih koji u posljednjim danima izlaze u duhu i sili Ilijinoj da probude narod iz njegove ravnodušnosti u mnogim su pogledima isto. Njegovo je djelo predlika djela koje se mora obaviti u ovom vremenu. Krist treba doći po drugi put da sudi svijetu u pravednosti. Božji vjesnici koji nose posljednju poruku opomene što se ima dati svijetu trebaju pripremiti put za Kristov drugi dolazak, kao što je Ivan pripraviio put za njegov prvi dolazak. U tom pripravljanju ‘svaka će se dolina uzvisiti, i svaka gora i brežuljak sniziti; što je krivo, neka se poravna, a hrapava mjesta neka budu ravna’, jer će se povijest ponoviti i još jednom će se ‘otkriti slava Gospodnja, i vidjet će je svako tijelo zajedno; jer usta Gospodnja rekoše.’” Southern Watchman, 21. ožujka 1905.

Efez predstavlja „uzrok“, a Smirna „posljedicu“. Pergam i Tijatira također predstavljaju odnos uzroka i posljedice. Pergam je crkva kompromisa koja je iskvarila kršćanstvo sjedinivši ga s poganstvom. Kršćanska je crkva pala kada je prihvatila pretpostavku da je moguće da idolopoklonstvo poganstva supostoji unutar njezinih granica. Car Konstantin simbol je te povijesti kompromisa, a njegova je proročka uloga bila proizvesti otpadanje od istinskog kršćanstva prije nego što se papinstvo očituje.

Neka vas nitko ni na koji način ne zavede: jer taj dan neće doći ako najprije ne dođe otpad i ne otkrije se čovjek grijeha, sin propasti; koji se protivi i uzvisuje iznad svega što se zove Bog ili se štuje, tako da kao Bog sjeda u hram Božji, pokazujući sebe da je Bog. Ne sjećate li se da sam vam to govorio dok sam još bio s vama? A sada znate što ga zadržava da bude otkriven u svoje vrijeme. Jer tajna bezakonja već djeluje; samo onaj koji sada zadržava zadržavat će dok ne bude uklonjen. I tada će se otkriti taj Bezakonik, kojega će Gospodin uništiti dahom svojih usta i zatrti sjajem svoga dolaska. 2 Solunjanima 2,3–8.

Crkva u Pergamu bila je „uzrok“, a Tijatira je bila „posljedica“. Prorok Daniel često prikazuje povijest poganstva koje ustupa mjesto papinstvu, a otpad koji je prethodio uspostavi papinstva, koji je Pavao prepoznao, obrađuje se u jedanaestom poglavlju Daniela.

Jer će lađe kitimske doći na njega; stoga će se ožalostiti, vratiti se i razgnjeviti na sveti Savez; tako će učiniti: vratit će se te stupiti u sporazum s onima koji napuštaju sveti Savez. I vojske će stajati na njegovoj strani, one će oskvrnuti utvrđeno Svetište, ukinuti svagdašnju žrtvu i postaviti grozotu pustoši. Daniel 11,30–31.

Crkvu kompromisa koja je otpala prije nego što se papinska vlast očitovala u povijesti Daniel prikazuje kao „one koji“ su napustili „sveti savez“. Nakon što su napustili savez, tada je papinstvo, koje Daniel prikazuje kao „gnusobu opustošenja“, bilo postavljeno na prijestolje zemlje. Sestra White prepoznaje posljednjih šest redaka Daniela jedanaest kada izjavljuje da je „proročanstvo u jedanaestom poglavlju Daniela gotovo doseglo svoje potpuno ispunjenje“. Posljednjih šest redaka predstavlja konačno ispunjenje Daniela jedanaest, a ona uči da je povijest prikazana tim završnim redcima bila predočena u Danielu 11,30–36, koji prepoznaje povijesni „uzrok i posljedicu“ predstavljene Pergamom i Tijatirama.

„Nemamo vremena za gubljenje. Pred nama su teška vremena. Svijet je uskomešan ratnim duhom. Uskoro će nastupiti prizori nevolje o kojima se govori u proročanstvima. Proročanstvo u jedanaestom poglavlju Daniela gotovo je doseglo svoje potpuno ispunjenje. Velik dio povijesti koja se odigrao u ispunjenju ovoga proročanstva ponovit će se.“

„U tridesetom retku govori se o sili za koju je rečeno da ‘stihovi 30 do trideset i šest citirani.’“

„Prizori slični onima opisanima u ovim riječima odigrat će se.“ Manuscript Releases, broj 13, 394.

Uzročno-posljedični odnos Pergama i Tijatire, kao i uzročno-posljedični odnos Efeza i Smirne, ponavljaju se u „posljednjim danima“. Protestanti Sjedinjenih Država učinit će kompromis s idolopoklonstvom, kako je prikazano Pergamom (prvotni znak idolopoklonstva jest štovanje

sunca), i kada otpadnu, bit će pripravljen put čovjeku grijeha da ponovno bude proročki razotkriven. Dok se istodobno ponavlja otpad i postavljanje papinstva na prijestolje, Bog će podizati crkvu predočenu Efezom da svijetu nosi poruku Daniela i Otkrivenja, a progonstvo prikazano Smirnom također će se ponoviti.

Obradit ću posljednje tri crkve nakon što razmotrimo istinu da su prva četiri pečata iz Otkrivenja vanjska linija istine koja teče usporedno s unutarnjom linijom istine predstavljenom u prve četiri crkve. Kao što je već istaknuto, Uriah Smith to ovako iznosi:

„Dok sedam crkava prikazuje unutarnju povijest Crkve, sedam pečata iznosi pred oči velike događaje njezine vanjske povijesti.” Uriah Smith, *The Biblical Institute*, 253.

Pokazali smo da prve četiri crkve predstavljaju dva odnosa „uzroka i posljedice” koja se ponavljaju u „posljednjim danima”. Na temelju pionira adventizma, ali još važnije na temelju autoriteta Božje Riječi, te bi četiri unutarnje povijesti crkve trebale imati usporednu vanjsku povijest predstavljenu prvim četirima pečatima. Prvi i drugi pečat odražavaju iste značajke Efeza i Smirne, ali se služe bijelim konjem kako bi prikazali djelo nošenja kršćanstva svijetu. To predstavlja vanjsko djelo crkve, a drugi pečat predstavlja krvoproljeće Smirne crvenim konjem.

I vidjeh kad Jaganjac otvori jedan od pečata, i začuh kao huk groma gdje jedna od četiriju životinja govori: Dođi i vidi. I pogledah, i gle: bijel konj; i onaj koji je sjedio na njemu imao je luk; i dana mu bi kruna; i iziđe kao pobjednik, i da pobjeđuje. A kad otvori drugi pečat, začuh drugu životinju gdje govori: Dođi i vidi. I iziđe drugi konj, riđ; i onomu koji je sjedio na njemu dano bi da uzme mir sa zemlje, i da ubijaju jedni druge; i dan mu bi velik mač. Otkrivenje 6:1–4.

Zaharija sadrži nekoliko odlomaka koji izravno poistovjećuju četiri konja prikazana u prva četiri pečata Otkrivenja. U jednom od tih odlomaka, u desetom poglavlju, Zaharija utvrđuje da će, kada se izlije dažda kasna, „stado Judino“, koje je Božji „dom“, biti pretvoreno u „njegova krasna konja u boju“.

Išтите od Gospoda kišu u vrijeme potonje kiše; i Gospod će načiniti sjajne oblake i dati im pljuskove kiše, svakome travu u polju. Jer su idoli govorili ispraznost, i gatalice su vidjele laž te kazivale lažne snove; uzalud tješe; zato su otišli svojim putem kao stado, bili su nevoljni, jer nije bilo pastira. Moj se gnjev raspalio protiv pastira, i kaznio sam jarce; jer je Gospod nad vojskama pohodio svoje stado, dom Judin, i učinio ih kao svoga divnoga konja u boju. Zaharija 10:1–3.

Ellen White opetovano ističe da izlivanje Duha Svetoga na Pedesetnicu predstavlja predliku kasne kiše koja sada pada. Djelo učinjeno za svijet na Pedesetnicu prikazano je Crkvom u Efezu, a Efez uzrokuje progonstvo prikazano Smirnom, koju Ivan predstavlja kao „crvenoga konja” drugoga pečata. Prva dva pečata teku usporedno s prve dvije crkve i prikazuju „posljednje dane”, kada se izlijeva kasna kiša.

Duh Proroštva također odabire i kraj trećega pečata i početak četvrtoga pečata, povezujući ih tako zajedno (uzrok i posljedica), te time povijest koja je time prikazana smješta kao postojeću u

njezino doba i u „posljednje dane“.

„Isti duh vidi se danas, a prikazan je u Otkrivenju 6,6–8. Povijest će se ponoviti. Ono što je bilo, opet će biti.“ Manuscript Releases, svezak 9, 7.

U osobnoj povijesti sestre White, (napisanoj 1898.), duh kompromisa koji priprema put da papinstvo ponovno bude ustoličeno već je bio živ i snažan, jer je otpad protestantizma koji je započeo odbacivanjem poruke prvoga anđela u proljeće 1844. već bio počeo (1863.) zadirati u rog protestantskog adventizma.

Kompromis Pergama prikazan je kao „par“ mjerila u trećem pečatu. Dva mjerila za mjerenje predstavljaju nepošteno mjerenje. Treći pečat vodi do četvrtoga pečata, prikazanog „blijedim konjem“ „smrti“, te tako predstavlja ubojstvo milijuna od strane papinstva tijekom Mračnoga doba. „Pakao“ je ono što slijedi za blijedim konjem papinstva. Povijest trećega i četvrtoga pečata usporedna je s poviješću crkava u Pergamu i Tijatiri. Konstantinov kompromis bio je postupno djelo; stoga je duh kompromisa već bio djelatan u osobnoj povijesti sestre White, kao što je bio i u Pavlovo vrijeme kada je rekao da „tajna bezakonja već djeluje“. Otpad koji prethodi ustoličenju papinstva uvijek je postupna povijest, i ta se „povijest treba ponoviti. Ono što je bilo, bit će opet.“

I čuh glas usred četiriju bića kako govori: Mjera pšenice za denar, i tri mjere ječma za denar; a ulju i vinu ne naudi. I kad otvori četvrti pečat, začuh glas četvrtoga bića gdje govori: Dođi i vidi. I pogledah, i gle, blijed konj; i ime onoga koji je sjedio na njemu bijaše Smrt, a Pakao ga je slijedio. I dana im je vlast nad četvrtim dijelom zemlje, da ubijaju mačem, i glađu, i smrću, i zvijerima zemaljskim. Otkrivenje 6:6–8.

James White prepoznao je još jednu proročku anomaliju u sedam crkava i sedam pečata. Uočava namjernu razliku između prve četiri crkve i posljednje tri crkve, a zatim opet isti fenomen u prva četiri pečata i posljednja tri pečata.

„Sada smo pratili crkve, pečate i zvijeri, odnosno živa bića, onoliko daleko dok se mogu uspoređivati kao da obuhvaćaju ista vremenska razdoblja. Pečata je sedam, a zvijeri samo četiri. I ovdje valja zapaziti da se pri otvaranju prvoga, drugoga, trećega i četvrtoga pečata čuje kako prva, druga, treća i četvrta zvijer govore: ‘Dođi i vidi’; ali kada se otvaraju peti, šesti i sedmi pečat, takav se glas više ne čuje. Niti se posljednje tri crkve i posljednja tri pečata podudaraju, kao da obuhvaćaju ista vremenska razdoblja, kao što se podudaraju prve četiri crkve i prva četiri pečata. No, kao što smo pokazali, crkve, pečati i zvijeri doista su u suglasju, obuhvaćajući ista vremenska razdoblja tijekom gotovo 1800 godina, sve dok ne dođemo do nešto više od pola stoljeća sadašnjega vremena.” James White, Review and Herald, 12. veljače 1857.

James White nije uključio činjenicu da isti obrazac postoji i u trubama, no on doista postoji. Prve četiri trube jesu trube, ali posljednje tri trube jesu tri nevolje. Prve četiri trube predstavljaju Božji sud nad poganskim Rimom zbog Konstantinova nedjeljnog zakona iz 321. godine, a tri trubne nevolje predstavljaju islam. Prve dvije trubne nevolje bile su sudovi protiv papinskog Rima zbog nedjeljnog zakona koji je donio 538. godine, a treća trubna nevolja odnosi se na krizu nedjeljnog zakona koja dolazi u vrlo bliskoj budućnosti.

Joseph Bates primjenjuje pionirsko razumijevanje posljednjih triju crkava kao jedinstvenoga simbola kako bi opisao tri suvremene crkve u milleritskom razdoblju. Sav naglasak u tome odlomku potječe od Batesa.

„Po svoj zemlji, govori Gospodin, DVA ĆE DIJELA u njoj biti istrijebljena i izginuti; ali TREĆI će dio ostati u njoj. Bog kaže da će TREĆI DIO provesti kroz oganj i pročistiti ih. Oni će ga zazvati, i on će ih uslišiti. On će reći: ‘TO JE MOJ NAROD’; a oni će reći: GOSPODIN JE MOJ BOG.’ Prvi dio, SARD, nazovna crkva ili Babilon. Drugi dio, Laodiceja, nazovni adventist. Treći dio, Filadelfija, jedina istinita Božja crkva na zemlji, jer oni trebaju biti preneseni u grad Božji. Otkrivenje 3:12; Hebrejima 12:22–24. U Isusovo ime, ponovno vas zaklinjem da bježite od laodicejaca, kao od Sodome i Gomore. Njihova su učenja lažna i zavodljiva; i vode u potpunu propast. Smrt! SMRT!!* vječna SMRT!!! za njima je na tragu. Sjetite se Lotove žene.” Joseph Bates, Review and Herald, svezak 1, studeni 1850.

U mileritskoj povijesti Sard je bila crkva koja je imala ime koje je tvrdilo da je živa, ali bila je mrtva.

I anđelu crkve u Sardu napiši: Ovo govori Onaj koji ima sedam Duhova Božjih i sedam zvijezda: Znam tvoja djela; imaš ime da živiš, a mrtav si. Otkrivenje 3,1.

Božji narod uvijek ima ime. Ime tijekom povijesti od Efeza do Pergama bilo je kršćanin. Ime tijekom papinske vlasti bilo je crkva u pustinji. Ime od uvođenja jutarnje zvijezde, Johna Wycliffa, bilo je protestant. U vrijeme svršetka, 1798. godine, protestanti su već bili počeli svoj povratak u rimsku zajednicu. Sve što je tada bilo potrebno bio je ispit koji će očitovati činjenicu da, usprkos njihovoj ispovijedanosti imenu, više nisu izabrana crkva. U proljeće 1844. došli su do ispita koji će očitovati da više nisu crkva koja nosi Kristovo zavjetno ime. Priča o Iliji pruža vrlo detaljno drugo svjedočanstvo o toj činjenici. Kad su očitovali svoj pravi karakter, mileritima je isprva bilo teško prepoznati da su protestanti pokazali kako su postali kćeri Babilona. Ali mileriti su naposljetku učinili upravo to te su počeli pozivati duše iz tih palih crkava kao ispunjenje poruke drugoga anđela. Tada je uslijedio proces kušnje koji će navesti milerite da očituju vlastite karaktere. Jesu li bili Filadelfijci ili Laodicejci?

Filadelfijci su slijedili Krista u Presveto mjesto, a oni mileriti koji su to odbili učiniti očitovali su karakter Laodicejaca. Tako nalazimo logiku za Batesovo poistovjećivanje triju crkava kao suvremenika iste povijesti. Ta se povijest ispunila unutar proročke strukture prisnodobe o deset djevice, za koju nam nadahnuće kaže da se ispunila i da će se ispuniti do u najsitnije pojedinosti.

„Prisnodoba o deset djevice iz Mateja 25 također prikazuje iskustvo adventnog naroda.“ Velika borba, 393.

„Često mi se skreće pozornost na prisnodobu o deset djevice, od kojih je pet bilo mudrih, a pet ludih. Ova se prisnodoba ispunila i ispunit će se do najsitnijeg slova, jer ima posebnu primjenu za ovo vrijeme i, poput poruke trećega anđela, ispunila se i nastaviti će biti sadašnja istina sve do svršetka vremena.“ Review and Herald, 19. kolovoza 1890.

Posljednje tri crkve predstavljaju one izvan mileritskog pokreta kao Sard, a one unutar pokreta predstavljaju ili Filadelfiju ili Laodiceju. Te su tri crkve navedene u trećem poglavlju Otkrivenja, a prve četiri crkve nalaze se u drugom poglavlju. Stoga, kada sestra White upućuje na povijest trećega poglavlja Otkrivenja, ona označuje upravo iste crkve koje je Joseph Bates upravo prepoznao.

„O, kakav opis! Koliko ih je mnogo u tom strašnom stanju. Usrdno preklinjem svakog propovjednika da marljivo proučava treće poglavlje Otkrivenja, jer je u njemu prikazano stanje koje postoji u posljednjim danima. Pažljivo proučavajte svaki redak u ovom poglavlju, jer kroz ove riječi Isus govori vama.“ Manuscript Releases, svezak 18, 193.

Tri suvremene crkve iz mileritske povijesti ponavljaju se na kraju adventizma. Joseph Bates prepoznao je dinamiku mileritskog razdoblja i poistovjetio Sard s kćerima Babilona, koje su bile ciljana publika poruke drugoga anđela. Obraćao se borbi između maloga stada koje je 22. listopada 1844. slijedilo Krista u Svetinju nad svetinjama i onih koji su odbili izići iz Svetinje. Nastojao je pozvati laodicejce iz tame koju su prihvatili, a barem je dio njihove laodicejske sljepoće bio posljedica činjenice da je William Miller zauzeo vodeći položaj u laodicejskom pokretu. To je ista borba koja je prepoznata u poruci Filadelfiji.

Evo, učinit ću da oni iz sinagoge Sotonine, koji govore da su Židovi, a nisu, nego lažu; evo, učinit ću da dođu i poklone se pred tvojim nogama te spoznaju da sam te ljubio. Otkrivenje 3,9.

Vjerska kriza uvijek proizvodi dvije skupine štovatelja, kao što je to bilo pri Velikom razočaranju. Plašt protestantizma upravo je bio uzet sa Sardisa, budući da su se vratili Rimu i službeno postali kćer Rima. Plašt je tada držao milleritski adventizam, no nedugo potom kušnja će proizvesti dvije skupine koje će tvrditi da su malo stado. Istinsko stado i krivotvoreno stado. Bates je predstavljao malo stado koje je slijedilo Krista u Svetinju nad svetinjama. Njegova je borba bila s laodicejcima koji su tvrdili da su malo stado. Kao Filadelfijac, Batesova je borba bila sa sotoninom sinagogom, skupinom koja je tvrdila da je Božji narod, ali je lagala i nije bila židovska.

Kada se prisposodba po posljednji put ispuni na svršetku adventizma, postojat će izabrani saveznički narod koji je bio zaobiđen u vrijeme kraja 1989., isto kao što je židovsko vodstvo bilo zaobiđeno u vrijeme Kristova rođenja, koje u toj proročkoj povijesti predstavlja vrijeme kraja. Kada je Kristova povijest dosegla trijumfalni ulazak u Jeruzalem, bila je predočena povijest Ponoćnog poklika iz vremena milerita. Nadahnuće opetovano usklađuje međaš križa s Velikim razočaranjem 1844. godine. Juda predstavlja laodicejce u Kristovoj povijesti, a apostoli su bili filadelfijci. Tri i pol godine nakon križa filadelfijci, predstavljeni Batesom, nastojali su pozvati laodicejce iz pale crkve, koju je predstavljao učenik Juda Iškariotski.

Godine 1989. nekadašnji izabrani saveznički narod odbacio je svjetlo koje je bilo otpećeno te je bio zaobiđen. Kada je stiglo prvo razočaranje 18. srpnja 2020., započeo je proces ispitivanja među onima koji su se prije činili pripadnicima istoga pokreta. Ipak, jedan je razred laodicejski, a drugi je razred filadelfijski. Kao što je Juda triput sklopio savez sa Sinedrijem da izda Krista prije križa, tako će i laodicejci u povijesti nakon 11. rujna 2001. propustiti tri prilike za pokajanje. Pri uskoro nadolazećem nedjeljnom zakonu očitovat će se, jednako sigurno kao što je Juda visio na drvetu, da

su laodicejci odvojeni od filadelfijaca. Žetva je vrijeme kada se kukolj odvaja od pšenice. Mi se toj žetvi ubrzano približavamo.

Ove se istine prepoznaju samo kada i ako smo voljni razumjeti da je jedina biblijska metodologija koja može otkriti i utvrditi „istinu” „historicism”. Istinita metodologija nije preterizam, futurizam, dispenzacionalizam, woke-izam, gramatička ili povijesna stručnost, niti bilo koja inačica mnogih sotonskih krivotvorina. Postoji općepoznata izreka koja se pripisuje filozofu sedamnaestog stoljeća po imenu Jean-Jacques Rousseau, a koja je preoblikovana na mnogo načina, no bit misli glasi: „Zabluda ima mnogo korijena, ali istina ima samo jedan.” „Istina” je Alfa i Omega koji je kao korijen iz suhe zemlje.

„Tako je i s Biblijom, riznicom bogatstava Njegove milosti. Slava njezinih istina, koje su visoke kao nebo i obuhvaćaju vječnost, ne raspoznaje se. Za veliku većinu čovječanstva sam je Krist ‘kao korijen iz suhe zemlje’, i oni na Njemu ne vide ‘ljepote da bi’ Ga ‘poželjeli’. Izaija 53,2. Kad je Isus bio među ljudima, objava Boga u čovječstvu, književnici i farizeji govorili su Mu: ‘Ti si Samarijanin i imaš đavla.’ Ivan 8,48. Čak su i Njegovi učenici bili toliko zaslijepljeni sebičnošću svojih srca da su sporo razumijevali Njega koji je došao da im očituje Očevu ljubav. Zato je Isus hodio u samoći usred ljudi. Potpuno je bio shvaćen jedino na nebu.” Misli s gore blaženstava, 25.

Istine koje trenutno iznosimo moraju se prepoznati u kontekstu da je rast istine progresivan tijekom povijesti, a još važnije, naše razumijevanje istine mora se smjestiti u kontekst Alfe i Omege, u kontekst Isusova poistovjećivanja svršetka neke stvari s početkom neke stvari.

Četvrta crkva jest Tijatira, i ona predstavlja razdoblje u kojemu je papinstvo vladalo kao peto kraljevstvo biblijskog proroštva, što je razdoblje u kojemu je crkva u pustinji bila u sužanjstvu. Sužanjstvo duhovnog Izraela pod duhovnim Babilonom tijekom tisuću dvjesto šezdeset godina bilo je predodređeno sužanjstvom doslovnog Izraela u doslovnom Babilonu tijekom sedamdeset godina.

„Danas je Božja crkva slobodna nastaviti i dovršiti božanski plan za spasenje izgubljenoga roda. Tijekom mnogih stoljeća Božji je narod trpio ograničenje svojih sloboda. Propovijedanje evanđelja u njegovoj čistoći bilo je zabranjeno, a najstrože su kazne pogađale one koji su se usudili ne poslušati naredbe ljudi. Kao posljedica toga, velika moralna loza Gospodnja ostala je gotovo posve neobrađena. Narod je bio lišen svjetla Božje riječi. Tama zablude i praznovjerja prijetila je izbrisati spoznaju prave religije. Božja je crkva na zemlji tijekom toga dugog razdoblja nemilosrdnoga progonstva doista bila u sužanjstvu, kao što su i sinovi Izraelovi bili držani u sužanjstvu u Babilonu tijekom razdoblja izgnanstva.” Proroci i kraljevi, 714.

Sedamdeset godina babilonskoga sužanjstva predstavljeno je crkvom u Tijatiri. Crkva u Tijatiri učinak je koji je proizišao iz uzroka, koji je predstavljen Pergamom. Pergam je simboliziran carem Konstantinom, koji je spojio idolopoklonstvo s kršćanstvom. Simbol njegova idolopoklonstva bilo je štovanje sunca. Biblijski razlog zbog kojega je drevni Izrael bio odveden u sužanjstvo na sedamdeset godina Tijatire jest taj što su njihovi kraljevi sklapali odnose i saveze s idolopokloničkim narodima oko sebe, u izravnoj pobuni protiv Božje Riječi. Bog je više puta

upozoravao Izrael da se ne miješa s poganskim narodima koji su ga okruživali. Deset zapovijedi, upravo ono čega je drevni Izrael trebao biti čuvar, izričito zabranjuju štovanje idola. Kada je Gospod prolazio pokraj Mojsija kod špilje na Horebu i objavio svoj karakter, dvaput je uključio upravo upozorenje na koje se pozivamo.

I reče: Evo, sklapam savez: pred svim tvojim narodom učinit ću čudesa kakva nisu učinjena po svoj zemlji ni u ijednom narodu; i sav narod među kojim se nalaziš vidjet će djelo Gospodnje, jer je strašno ono što ću učiniti s tobom. Drži se onoga što ti danas zapovijedam: evo, istjerujem pred tobom Amorejca i Kanaanca, i Hetita, i Perizanina, i Hivijca, i Jebusejca. Čuvaj se da ne sklapaš saveza sa stanovnicima zemlje u koju ideš, da ti ne budu zamka usred tebe. Nego njihove žrtvenike oborite, njihove likove razbijte i njihove lugove posijecite. Jer ne smiješ se klanjati drugomu bogu; jer Gospodin, kojemu je ime Ljubomoran, jest ljubomoran Bog. Da ne bi sklopio savez sa stanovnicima zemlje, pa oni stanu bludničiti za svojim bogovima i prinositi žrtve svojim bogovima, te netko te pozove, a ti jedeš od njegove žrtve; i da ne uzmeš njihovih kćeri svojim sinovima, pa njihove kćeri stanu bludničiti za svojim bogovima i navedu tvoje sinove da bludniče za svojim bogovima. Izlazak 34:10–16.

Bog je u ovome odlomku dvaput opomenuo drevni Izrael, a postoje i mnoga druga biblijska svjedočanstva o zapovijedi drevnom Izraelu da ne sklapa nikakve saveze s idolopokloničkim narodima koji su ih okruživali. Ti su kompromisi započeli odbacivanjem Boga i Njegove teokracije od strane drevnoga Izraela. Kad su poželjeli kralja, Bog im je dopustio da imaju kralja, i od toga trenutka većina svih kraljeva, a zasigurno svaki kralj sjevernoga kraljevstva deset plemena, zanemarivala je upravo tu zapovijed. Načelo koje je zahtijevalo da Izrael bude odvojen i poseban u odnosu na idolopokloničke narode oko sebe bilo je odbačeno i očitovano u kompromisu kojemu će Konstantin poslije postati simbolom. Pergam i Konstantin predstavljaju pobunu izraelskih kraljeva koji su uveli idolopoklonstvo u Božju crkvu. Otпад koji je započeo s kraljem Šaulom predoznačavao je otpad kršćanske crkve koji je doveo do sužanjstva u duhovnome Babilonu. Sveta povijest, počevši od kralja Šaula pa nadalje sve do babilonskoga sužanjstva, simbolizirana je crkvom u Pergamu. Sedamdesetogodišnje sužanjstvo koje je uslijedilo bilo je crkva u Tijatiri.

Efez predstavlja crkvu koja izlazi kako bi osvojila Obećanu zemlju. Efez predstavlja vrijeme Mojsija i izbavljenje Izraela iz egipatskoga ropstva.

„Biblija je skupila i zajedno pohranila svoja blaga za ovaj posljednji naraštaj. Svi veliki događaji i svečani prizori iz starozavjetne povijesti ponavljali su se i ponavljaju se u crkvi u ovim posljednjim danima.“ Selected Messages, knjiga 3, 338, 339.

Povijest prikazana izbavljenjem iz Egipta ponavlja se u posljednjim danima. Stoga se ona također ponovila u mileritskoj povijesti. Zato se sestra White opetovano poziva na tu povijest kako bi opisala mileritsku povijest. Ona Veliko razočaranje iz 1844. usklađuje s razočaranjem Hebreja dok su stajali pred Crvenim morem, dok im se faraonova vojska približavala odostraga. Ona također povijest izbavljenja iz Egipta dovodi u vezu s Kristovim vremenom; stoga je razočaranje učenika na križu bilo predoznačeno razočaranjem kod Crvenoga mora, koje je također predoznačavalo Veliko razočaranje iz 1844. Razočaranje na križu predstavljalo je početak efeške crkve. Mojsijevo vrijeme na početku drevnoga Izraela, predstavljeno efeškom crkvom, također je predoznačavalo

početak suvremenoga Izraela u Kristovo vrijeme. Obje su povijesti predstavljene efeškom crkvom. Istine koje ovdje prepoznajemo Future for America tijekom godina često je javno izlagao, pa stoga ja samo dajem pregled.

U povijesti Krista nalazimo početak naroda novoga saveza koji se podiže dok se prijašnji izabrani narod saveza zaobilazi. Povijest Krista jest svršetak drevnoga Izraela, a u povijesti izbavljenja iz Egipta, na početku drevnoga Izraela, postojao je prethodno izabrani narod saveza koji je bio zaobiđen radi novoga naroda saveza.

U Kristovoj povijesti prijašnji izabrani narod došao je do svojega konačnog svršetka godine 70., razorenjem Jeruzalema. Na početku, u Mojsijevo vrijeme, prijašnji je izabrani narod pomro u pustinji tijekom četrdesetogodišnjega razdoblja, a Jošua i Kaleb postali su predstavnici novoga izabranog naroda kojemu je bilo određeno da prenese poruku u Obećanu zemlju, kao što su apostoli razdoblja efeške crkve pronijeli evanđelje svijetu.

Početak i završetak drevnoga Izraela, a također i početak suvremenoga Izraela, svi ukazuju na prijelaz s jednoga prijašnjeg izabranog naroda na novi izabrani narod. Na temelju svjedočanstva dvojice ili trojice utvrđuje se svaka stvar; i svaka od ove tri linije svjedoka ukazuje na otpuštanje prijašnjeg izabranog naroda, a ti svjedoci nose potpis Alfe i Omega, Onoga koji označuje svršetak od početka. Bit će prijašnji izabrani narod koji će biti zaobiđen kada Bog sklopi savez sa sto četrdeset i četiri tisuće. Bog nije autor zbrke; On se nikada ne mijenja i Njegova riječ nikada ne zatajuje.

Izbavljenje iz Egipta i pobjede koje je Bog ostvario po Jošui predstavljene su crkvom u Efezu, ali Efezu je bilo suđeno da izgubi svoju prvu ljubav. Kad je Jošua položen na počinak, naraštaj drugi ustade, označujući razdoblje predstavljeno Smirnom. Jošuino divno djelo čišćenja Obećane Zemlje nikada nije bilo potpuno dovršeno, jer se narod zadovoljio samim sobom i napustio djelo dano Jošui. Izgubili su svoju prvu ljubav. To je razdoblje trajalo sve dok Izrael nije odbacio Boga i Samuel pomazao kralja Šaula, uvodeći tako crkvu u Pergamu.

Poruka je došla u Smirnu, crkvu u Maloj Aziji, a isto tako i kršćanskoj crkvi kao cjelini, tijekom drugoga i trećega stoljeća. Bilo je to vrijeme kada je poganstvo pružalo svoj posljednji otpor za vrhovnu vlast u svijetu. Kršćanstvo se širilo zadivljujućom brzinom, sve dok nije postalo poznato po cijelome svijetu. Neki su prihvatili Kristovu vjeru zbog obraćenja srca, drugi zbog sile iznesenih argumenata, a treći zato što su mogli vidjeti da uzrok poganstva slabi te ih je probitak naveo na stranu koja je obećavala pobjedu. Ti su uvjeti oslabili duhovnost crkve. Duh Proroštva, koji je obilježavao apostolsku crkvu, postupno se gubio. To je dar koji crkvu kojoj je povjeren dovodi u jedinstvo vjere. Kada više nije bilo pravih proroka, lažna su se učenja brzo širila; filozofija Grka dovela je do pogrešnoga tumačenja Svetoga pisma, a samopravednost drevnih farizeja, koju je Krist tako često osuđivao, ponovno se pojavila usred crkve. Tijekom dvaju stoljeća koja su prethodila Konstantinovoj vladavini bio je postavljen temelj za ona zla koja su se u potpunosti razvila tijekom dvaju stoljeća što su uslijedila. U tom je razdoblju mučeništvo postalo rašireno u mnogim dijelovima Rimskoga Carstva. Koliko god se to činilo neobičnim, ništa manje nije istinito. To je bilo posljedica odnosa koji je postojao između kršćana i pogana.

„U rimskome svijetu religija svih naroda bila je poštovana, ali kršćani nisu bili narod; oni su bili tek sekta prezrena roda. Kad su stoga ustrajavali u osuđivanju religije svih slojeva ljudi, kad su održavali tajne sastanke i posve se odvajali od običaja i praksi svojih najbližih rođaka i najprisnijih prijatelja, postali su predmetom sumnje, a često i progona, od strane poganskih vlasti. Često su i sami navlačili progonstvo na sebe, kad u umovima vladara nije bilo duha protivljenja. Kao ilustraciju toga duha, povijest donosi pojedinosti o pogubljenju Ciprijana, biskupa Kartage. Kad je njegova presuda bila pročitana, iz slušajućega mnoštva kršćana podigao se opći povik: ‘Umrijet ćemo s njim.’”

„Duh u kojemu su mnogi tobožnji kršćani prihvaćali smrt, pa čak i nepotrebno izazivali neprijateljstvo vlasti, vjerojatno je imao mnogo veze s donošenjem, godine 303. po. Kr., progoniteljskog edikta cara Dioklecijana i njegova pomoćnika Galerija. Edikt je po svojem duhu bio opći i provodio se s većom ili manjom strogošću tijekom deset godina.“ Steven Haskell, *The Story of the Seer of Patmos*, 50. 51.

Premda je Smirna jedna od dviju crkava koje ne primaju nikakav ukor od Gospodina, povijest svjedoči da oni koji su bili mučenički pogubljeni tijekom toga razdoblja predstavljaju neke čiji su motivi bili utemeljeni na ljudskim, a ne na božanskim poticajima. Knjiga o sucima započinje spominjanjem Jošue smrti, a u toj se knjizi dvaput ponavlja jedan redak koji određuje povijest sudaca. Drugi put kada se taj redak navodi jest u završnom retku knjige. Prvi redak knjige označava svršetak Jošue, a posljednji redak sažima povijest.

A nakon smrti Jošue dogodi se da sinovi Izraelovi upitaše Gospodina govoreći: Tko će prvi poći za nas protiv Kanaanaca da se bori protiv njih? ... U ono vrijeme ne bijaše kralja u Izraelu, nego je svatko činio ono što je bilo pravo u njegovim očima ... U ono vrijeme ne bijaše kralja u Izraelu: svatko je činio ono što je bilo pravo u njegovim očima. Suci 1,1; 17,16; 21,25.

Kao i u povijesti Smirne, „ja” je od početka do kraja bilo glavna tema. Budući da nisu imali kralja, odlučili su činiti što god su sami htjeli činiti. Nedostatak vodstva bio je ono što je Haskell prepoznao u povijesti Smirne, a što je bilo predstavljeno neaktivnim Duhom proroštva. U objema povijestima nedostatak vodstva otvorio je vrata donošenju odluka na temelju vlastitih pobuda pojedinca. Efez predstavlja izbavljenje iz Egipta. Povijest zabilježena u knjizi o Sucima predstavljena je crkvom Smirne. Razdoblje od kralja Šaula do babilonskoga sužanjstva predstavljeno je crkvom Pergama, a sužanjstvo u Babilonu predstavljeno je crkvom Tijatire.

U skladu s pojavom koju su utvrdili pioniri, postoji podjela na četiri i tri u crkvama, pečatima i trubama, a prve četiri crkve u povijesti drevnoga Izraela počinju egipatskim sužanjstvom i završavaju babilonskim sužanjstvom, jer Alfa i Omega uvijek poistovjećuje svršetak s početkom. Prve četiri crkve u povijesti suvremenoga Izraela počinju podvrgavanjem Židova rimskoj vlasti, a četiri crkve završavaju podvrgavanjem duhovnih Židova duhovnom Rimu tijekom tisuću dvjesto šezdeset godina.

Nakon Tijatire uslijedio je Sard, koji je započeo kada su izašli iz babilonskoga sužanjstva, predslukanoga Tijatirom. Sard je crkva koja je imala ime da živi, ali nije živjela. Njezino

ispovijedanje života bilo je laž. Zanimljivo je da je, od svih sedam crkava, upravo riječ Sard ona koja nema definicije. Sardu su pripisivane definicije na temelju konteksta povijesti i redaka, ali ne postoji etimološka definicija toga imena. Ima ime, ali ga nema.

„Ali drugi hram nije se mogao mjeriti s prvim u veličanstvenosti; niti je bio posvećen onim vidljivim znakovima božanske prisutnosti koji su pripadali prvomu hramu. Nije bilo očitovanja nadnaravne sile koje bi označilo njegovo posvećenje. Nije se vidio oblak slave da ispuni novoizgrađeno svetište. Nije sišao oganj s neba da sažee žrtvu na njegovu žrtveniku. Šekina više nije prebivala između kerubina u Svetinji nad svetinjama; kovčeg, prijestolje milosti i ploče svjedočanstva nisu se ondje nalazili. Nije se čuo glas s neba da obznani istražujućemu svećeniku volju Jahvinu.” Velika borba, 24.

Nakon babilonskoga sužanjstva ponovno su izgradili Jeruzalem i hram. Tada su ponovno imali ime, jer je Bog obećao staviti svoje ime u Jeruzalem. No njegovo ime predstavlja njegov karakter, a nedostatak njegove osobne prisutnosti pokazivao je da su imali ime koje predstavlja život, ali u stvarnosti više nisu imali prisutnost koja proizvodi život. Sve što su doista imali bilo je ispovijedanje i pretvaranje.

Posljednji glas u Sardu obećao je Iliju koji će doći prije velikoga i strašnoga dana Gospodnjega. Za drevni Izrael razorenje Jeruzalema bilo je veliki i strašni dan Gospodnji. Iz toga razloga sestra White upućuje na razorenje Jeruzalema 70. godine po Kr. kao na prikaz velikoga i strašnoga dana Gospodnjega, predstavljenoga kao sedam posljednjih zala. Crkva Filadelfije započela je glasom Ivana Krstitelja koji viče u pustinji, te tako predoznačuje glas Williama Millera. Glasovi Ivana Krstitelja i Williama Millera iznosili su laodicejsku poruku narodu koji je vjerovao da je sve u redu, kada je sve bilo posve pogrešno. I Ivan Krstitelj i William Miller položili su sjekiru na korijen stabla. Poruka Sardu bila je da ima „nekoliko imena čak i u Sardu koja nisu okaljala svojih haljina; i hodat će sa mnom u bijelome, jer su dostojni.” Ivan Krstitelj i William Miller predstavljaju one koji su izašli iz vremenskoga razdoblja predstavljenoga Sardom i bili dostojni hoditi s Kristom.

„Tisuće su bile navedene da prihvate istinu koju je propovijedao William Miller, a sluge Božje bile su podignute u duhu i sili Ilijinoj da objave poruku. Poput Ivana, Isusova preteče, oni koji su propovijedali ovu svečanu poruku osjećali su se primoranim položiti sjekiru na korijen stabla i pozvati ljude da donesu plodove dostojne pokajanja. Njihovo je svjedočanstvo bilo takvo da probudi i snažno djeluje na crkve te očituje njihov pravi karakter. I dok je odjekivalo svečano upozorenje da bježe od gnjeva koji dolazi, mnogi koji su bili sjedinjeni s crkvama primili su poruku iscjeljenja; uvidjeli su svoja otpadaња, i s gorkim suzama pokajanja i dubokom duševnom mukom ponizili su se pred Bogom. A kad je Duh Božji počnuo na njima, pomogli su pronijeti poklik: ‘Bojte se Boga i podajte Mu slavu, jer dođe čas suda Njegova.’” Early Writings, 233.

Sedam crkava iz Otkrivenja predstavljaju povijest od apostola do Drugoga Kristova dolaska, a sedam crkava također predstavljaju povijest drevnoga Izraela od proroka Mojsija do prvoga Kristova dolaska.

„Kušnje djece Izraelove i njihovo držanje neposredno prije prvoga Kristova dolaska prikazuju položaj Božjega naroda u njegovu iskustvu prije drugoga Kristova dolaska.“

„Sotonine zamke postavljene su nama jednako zacijelo kao što su bile postavljene sinovima Izraelovim neposredno prije njihova ulaska u kanaansku zemlju. Mi ponavljamo povijest toga naroda. ”

„Njihova povijest treba nam biti ozbiljno upozorenje. Nikada ne trebamo očekivati da će, kada Gospodin ima svjetlo za svoj narod, Sotona stajati mirno po strani i ne učiniti nikakav napor da ih spriječi da ga prime. Čuvajmo se da ne odbijemo svjetlo koje Bog šalje zato što ne dolazi na način koji nam odgovara.... Ako ima onih koji sami ne vide i ne prihvaćaju svjetlo, neka ne stoje na putu drugima.“

„Za svjedoke protiv vas danas prizivam nebo i zemlju: stavio sam pred vas život i smrt, blagoslov i prokletstvo. Zato izaberite život da biste živjeli vi i vaše potomstvo; da biste ljubili Jahvu, Boga svojega, slušali njegov glas i prianjali uza nj; jer on je vaš život i duljina vaših dana, da biste prebivali u zemlji za koju se Jahve zakleo vašim ocima — Abrahamu, Izaku i Jakovu — da će im je dati.“

„Ova pjesma nije bila povijesna, nego proročka. Premda je iznosila divna Božja djela prema njegovu narodu u prošlosti, ona je također predoznačivala velike događaje budućnosti, konačnu pobjedu vjernih kada Krist bude došao drugi put u sili i slavi.

„Apostol Pavao jasno izjavljuje da je iskustvo Izraelaca na njihovim putovanjima zabilježeno za dobrobit onih koji žive u ovom razdoblju svijeta, onih na koje su došli svršeci svijeta. Ne smatramo da su naše opasnosti imale manje od opasnosti Hebreja, nego veće.” Healthful Living, 280, 281.

Izbavljenje iz Egipta predstavljeno je crkvom u Efezu, a simbol crkve u Efezu u toj povijesti bio je Jošua. Nakon što oni koje je Bog izveo iz Egipta nisu položili deset uzastopnih kušnji, Gospodin je oduzeo savez buntovnicima i dao ga Jošui i Kaleb.

Reci im: Tako ja živim, govori Gospodin, kako ste mi govorili na uši, tako ću vam učiniti: vaša će mrtva tijela popadati u ovoj pustinji; i svi od vas koji ste bili popisani, prema svemu vašemu broju, od dvadeset godina naviše, koji ste mrmljali protiv mene, zacijelo nećete ući u zemlju za koju sam se zakleo da ću vas nastaniti u njoj, osim Kaleba, sina Jefuneova, i Jošue, sina Nunova. Brojevi 14:28–30.

Sestra White utvrđuje da Jošua i Kaleb predstavljaju one „na koje su došli svršeci svijeta”, koji „sklapaju savez s Bogom žrtvom.”

„Radi naše opomene, na koje su došli svršeci svijeta, zapisana je ova povijest. Kako često Božji narod danas ponovno proživljava iskustvo sinova Izraelovih! Kako često mrmljaju i prigovaraju! Kako često uzmiču kada im Gospodin nalaže da idu naprijed! Djelo Božje trpi zbog nedostatka ljudi poput Kaleba i Jošue, ljudi vjernosti i nepokolebljivog pouzdanja. Bog poziva ljude koji će se predati Njemu da budu prožeti Njegovim Duhom. Djelo Kristovo i čovječanstva zahtijeva posvećene, samopožrtvovne ljude, ljude koji će izići izvan tabora

noseći sramotu. Neka to budu snažni, hrabri ljudi, prikladni za dostojna nastojanja, i neka sklope savez s Bogom žrtvom.” Review and Herald, 20. svibnja 1902.

Savez koji se obnavlja, kako je prikazano savezom obnovljenim s Jošuaom i Kalebom, jest savez sa sto četrdeset i četiri tisuće i velikim mnoštvom. On se obnavlja nakon što se izvorni saveznički izabrani narod razvede od Boga i bude određen da umre u pustinji. Savez sa sto četrdeset i četiri tisuće ostvaruje se u istoj povijesti u kojoj je prijašnji izabrani narod odbačen.

Efez znači poželjan, a djelo koje su izvršili i Jošua i rana crkva bilo je „poželjno“. Kada je Jošua poveo Božji narod u Obećanu zemlju, pošao je pobjeđujući. Prvi pečat teče usporedno s efeškom crkvom i prikazan je bijelim konjem koji izlazi pobjeđujući. To je bilo istinito za Jošuu i za apostolsku crkvu. Prvi pečat teče usporedno s efeškom crkvom i u drevnom i u suvremenom Izraelu.

Smirna je izvedena iz riječi „smirna“, koja je ulje što se upotrebljavalo za balzamiranje mrtvih. Drugi pečat predstavljen je riđim konjem kojemu je dan „velik mač“ i „vlast“ da uzme „mir sa zemlje“, što je značilo da će ljudi u toj povijesti „ubijati jedni druge“. Drugi pečat teče usporedno s crkvom u Smirni i predstavlja vlast danu Božjim neprijateljima, dopuštajući im da nadvladaju i pobiju Božji narod. To se ispunilo u razdoblju nakon apostolske crkve, a također i u povijesti Sudaca. U objema povijestima Bog je dopustio silama izvan Božjeg naroda da na Njegov narod dovedu rat i smrt. U apostolskoj crkvi to je ratovanje bilo potaknuto odbacivanjem Kristove religije, koja je u prethodnom razdoblju Efeza bila nepobjediva dok je nosila evanđelje svijetu. Pobuda neprijatelja Božjeg naroda u razdoblju Sudaca temeljila se na prethodnom razdoblju Efeza, kada je Bog pokazao svoju silu nad Egiptom i nad kasnijim narodima koje je Jošua bio upotrijebljen osvojiti. Drugi pečat teče usporedno s crkvom u Smirni i u drevnom i u suvremenom Izraelu.

Pergam znači „utvrđena citadela“, te tako predstavlja dvorac jednoga kralja. Treći pečat teče usporedno s Pergamom i predstavlja povijest u kojoj ljudski sud izvršavaju kraljevi zemlje nasuprot Božjemu sudu. Stoga mjerenje, odnosno sud koji je predstavljen „dvama“ tezuljama koje važu „pšenicu“, „ječam“, „ulje“ i „vino“, označuje kraljevsku ljudsku vlast, koja je u odnosu na Božji sud uvijek manjkava. Sjetite se da pošteno mjerenje ili pošteno vaganje ne zahtijeva dvije tezulje. Dvije tezulje predstavljaju nejednak sud.

„Ječam“ je simbol prinosa „prvina“ blagdana Pashe, „pšenica“ je simbol prinosa blagdana Pedesetnice u obliku „dvaju kruhova prikazivanih mahanjem“. „Ulje“ je simbol Duha Svetoga, a „vino“ je simbol nauka. Pergam u vrijeme drevnoga Izraela predstavlja razdoblje popustljivih kraljeva Izraela koji su navukli sud na Božji sustav bogoštovlja, predstavljen razdobljem od Pashe do Pedesetnice. Istine Božje riječi predstavljene su „vinom“ i „uljem“. I u drevnom i u suvremenom Izraelu, crkva Pergama jest razdoblje u kojemu Sotona nastoji postići ono što nije mogao učiniti prolijevanjem krvi u povijesti predstavljenoj Smirnom. U Pergamu je Sotona nastojao uništiti Božji narod i Božju istinu kompromisom, a ne prolijevanjem krvi, kao što je predstavljeno u Smirni. Kompromis kraljeva drevnoga Izraela predoznačuje kompromis Konstantina u suvremenom Izraelu.

Tijatira znači „žrtva skrušenosti“ i govori o duhu mučeništva koji Bog daje svome narodu koji biva pogubljen zbog njegova imena. Žrtva skrušenosti predstavlja spremnost da se služi Kristu u teškim okolnostima, kao što to prikazuju Danijel, Šadrak, Mešak i Abednego tijekom sedamdesetogodišnjega sužanjstva; a također predstavlja i žrtvu valdensa, hugenota i drugih koji su bili mučeni, zatvarani, klevetani i ubijani od papinske vlasti tijekom povijesti tisuću dvjesto i šezdeset godina. Četvrti pečat teče usporedno s crkvom u Tijatiri i predstavlja progonstvo drevnoga Babilona protiv drevnoga Izraela i progonstvo suvremenoga Babilona protiv suvremenoga Izraela. Povijest obaju sužanjstava najprije je zahtijevala otpad od istine, što su ostvarili izraelski kraljevi i car Konstantin. Oboje su pripremili put za razdoblje predstavljeno Tijatir om.

Sard ima bez značenja u skladu s time što ispovijeda ime, ali ispovijed je laž. Prisutnost Šekine nikada se nije očitovala u drugom hramu. Prisutnost Krista nikada se nije očitovala u povijesti Sarda. Reformacija mračnoga srednjeg vijeka u biti je bila niz od jednoga koraka naprijed i dvaju koraka natrag. Djelo koje je povijest Sarda trebala ostvariti u protestantskoj reformaciji nikada nije bilo dovršeno.

Philadelphia znači bratska ljubav i nemoguće je ljubiti svoga brata ako najprije ne ljubiš Boga.

Ako tko kaže: Ljubim Boga, a mrzi svoga brata, lažac je; jer tko ne ljubi svoga brata, kojega je vidio, kako može ljubiti Boga, kojega nije vidio? I ovu zapovijed imamo od njega: da onaj koji ljubi Boga ljubi i svoga brata. 1. Ivanova 4:20, 21.

Filadelfija predstavlja crkvu koja ljubi Boga, i iz toga razloga protiv Filadelfije nije upravljena nikakva osuda ni prijekor.

I anđelu crkve u Filadelfiji napiši: Ovo govori Onaj koji je svet, koji je istinit, koji ima ključ Davidov, koji otvara i nitko ne zatvara; i zatvara i nitko ne otvara: Znam tvoja djela. Evo, postavio sam pred tobom otvorena vrata, i nitko ih ne može zatvoriti; jer imaš malo snage, i održao si moju riječ, i nisi zatajio moje ime. Evo, učinit ću da oni iz sinagoge Sotonine, koji govore da su Židovi, a nisu, nego lažu; evo, učinit ću da dođu i poklone se pred tvojim nogama, i da spoznaju da sam te ljubio. Jer si održao riječ moje postojanosti, i ja ću tebe sačuvati od časa kušnje koji će doći na sav svijet, da iskuša one koji prebivaju na zemlji. Evo, dolazim uskoro: drži čvrsto to što imaš, da ti nitko ne uzme vijenac. Onoga koji pobijedi učinit ću stupom u hramu Boga svojega, i više neće izaći van; i napisat ću na njemu ime Boga svojega, i ime grada Boga svojega, novoga Jeruzalema, koji silazi s neba od Boga mojega; i napisat ću na njemu svoje novo ime. Otkrivenje 3:7–12.

Filadelfiji je dan „ključ Davidov“, a u filadelfijskoj povijesti drevnoga Izraela bio im je dan Sin Davidov, što, među ostalim, predstavlja proročko načelo Alfe i Omega, prvoga i posljednjega. Taj ključ predstavlja metodologiju „historicisma“. U razdoblju koje predstavlja filadelfijska crkva na kraju drevnoga Izraela sam Autor biblijskoga proroštva bio je ključ. U razdoblju koje predstavlja filadelfijska crkva u mileritskoj povijesti Williamu Milleru bio je dan ključ. U tim dvjema povijestima Krist se bavio Židovima koji su mislili da su sinovi Abrahamovi, ali nisu bili. Miller se bavio protestantima koji su mislili da su duhovni Židovi, ali nisu bili.

Tko ima uho, neka čuje što Duh govori crkvama. Otkrivenje 3,13.

Laodiceja znači narod osuđen, a Laodicejci, Židovi iz vremena Kristova, naposljetku su bili osuđeni 70. godine po Kr. pri razorenju Jeruzalema. Konačni sud nad otpalim protestantizmom zbiva se u krizi nedjeljnoga zakona, ali oni su svoj sud susreli kada su u proljeće 1844. odbacili poruku prvoga anđela te su tada božanski proglašeni kćerima Babilona. Ti pali protestanti predoznačuju laodicejski adventizam u posljednjim danima istražnoga suda.

Sada smo u biti razmotrili nekoliko različitih načina na koje se sedam crkava iz Otkrivenja može ispravno razumjeti kao proročki simboli i potom proročki primijeniti. No, one se moraju razumjeti i primijeniti u okviru proročkih pravila „koja su nam dana od najviše vlasti“.

Poruke upućene sedmerim crkvama bile su poruke dane sedmerim crkvama koje su postojale u vrijeme kada je Ivan zabilježio te poruke. Poruke sedmerim crkvama pružaju pouku i upozorenje svim crkvama kroz povijest. Poruke sedmerim crkvama pružaju pouku i upozorenje pojedinim kršćanima kroz povijest. Sedam crkava predstavlja povijest kršćanstva od vremena apostola do svršetka svijeta. Sedam crkava predstavlja povijest staroga Izraela od vremena Mojsija do razorenja Jeruzalema 70. godine po. Kr. Sedam crkava može se prepoznati i primijeniti razlučivanjem razlike između prve četiri crkve i posljednje tri crkve.

Od šest različitih proročkih primjena koje prepoznamo, iste su primjene prikazane u sedam pečata.

Ove ćemo istine razmotriti u sljedećem članku.